Ügyszám: 2812/P/2009-6.

Tisztelt […]!

Hivatalomhoz 2009. szeptember 9. napján érkezett panaszbeadványa alapján vizsgálatot indítottam a […] adatkezelésével kapcsolatban, amelynek eredményéről az alábbiakban tájékoztatom.

A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 3. § (1) bekezdése értelmében személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett személy hozzájárult, vagy ha azt törvény elrendelte.

Az Avtv. 2. § 1. pontja értelmében személyes adat bármely meghatározott (azonosított vagy azonosítható) természetes személlyel (a továbbiakban: érintett) kapcsolatba hozható adat, az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. A személy különösen akkor tekinthető azonosíthatónak, ha őt - közvetlenül vagy közvetve - név, azonosító jel, illetőleg egy vagy több, fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző tényező alapján azonosítani lehet.

Az Avtv. 2. § 9. pontja értelmében adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása. Adatkezelésnek számít a fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérnyomat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése is.

Az Avtv. 2. § 6. pontja értelmében hozzájárulás az érintett kívánságának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok - teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.

A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény (a továbbiakban: Szvtv.) 26. és 28. §-ai felhatalmazást adnak a törvény hatálya alá tartozó személy- és vagyonőr számára arra, hogy magánterületen – ideértve annak a közönség számára nyilvános részeit is – elektronikus megfigyelő rendszert alkalmazzon. A megfigyelés és rögzítés akkor jogszerű, ha ahhoz az érintett kifejezetten hozzájárult. A hozzájárulás megadható azzal is, ha az érintett a megfigyelt területre a megfelelően elhelyezett ismertetés ellenére bemegy, kivéve, ha a körülményekből egyértelműen más következik (Szvtv. 30. § (1)-(3) bek.). Az ismertetés tartalmi elemeit az Szvtv. 28. § (2) bekezdése állapítja meg. A rögzített felvételeket a törvény alapján három munkanapig lehet tárolni. Továbbá az Szvtv. 31. § (1) bekezdése alapján az elektronikus megfigyelőrendszer akkor alkalmazható, ha a jogsértések észlelése, az elkövető tettenérése, illetve e jogsértő cselekmények megelőzése, azok bizonyítása más módszerrel nem érhető el, továbbá e technikai eszközök alkalmazása elengedhetetlenül szükséges mértékű, és az információs önrendelkezési jog aránytalan korlátozásával nem jár.

E rendelkezésekkel kapcsolatban hangsúlyozni kívánom azt, hogy nem teremtenek jogalapot arra, hogy a munkáltató a kamerák használatával ellenőrizze a munkavállalói munkahelyi magatartását, munkavégzését.

Az Avtv. idézett rendelkezései alapján kialakult hazai adatvédelmi gyakorlat értelmében, munkahelyen kamera a munkavállaló munkavégzésének, illetőleg munkahelyi viselkedésének megfigyelése céljából nem helyezhető el olyan helyiségekben, amelyekben állandó munkavégzés folyik, ebből következően pedig, nem működtethető kamera irodákban, illetőleg munkahelyiségekben. Kivételt képeznek az olyan munkahelyiségek, ahol a munkavállaló élete

és testi épsége veszélyben lehet, így kivételesen működtethető kamera szerelőcsarnokban, kohóban, ipari üzemekben vagy más, veszélyforrást tartalmazó létesítményekben. Hangsúlyoznom kell azonban azt, hogy – az Alkotmánybíróság gyakorlatából következően - csak abban az esetben működtethető kamera a munkavállalók élet- és testi épségének védelme céljából, ha a veszély ténylegesen fennáll és közvetlen, vagyis az eshetőleges veszély nem lehet alkotmányosan elfogadható adatkezelési cél. Semmilyen célból nem lehet olyan helyiségekben kamerát elhelyezni és működtetni, amely a munkavállalók munkaközi pihenőjének elöltése céljából lett kijelölve, továbbá nem lehet kamerát elhelyezni öltözőkben, illemhelyiségekben, zuhanyzókban sem.

Indokolt esetben, így a munkahelyen tárolt, jelentős értéket képviselő eszközök, nyersanyagok, illetőleg egyéb értéktárgyak védelme céljából, a védelem szempontjából szükséges helyiségekben, így elsősorban raktárakban, és az azokhoz vezető folyosókon elhelyezhetők és működtethetők kamerák, azok működéséről azonban jól látható helyen és módon tájékoztatni kell az érintetteket. Olyan időszakban – így például munkaidőn kívül, hétvégéken, vagy ünnepnapokon - amikor a munkahelyen főszabály szerint senki nem tartózkodhat, vagyonvédelmi célból, a védelem szempontjából szükséges helyiségekben működtethető kamera, az általa továbbított képeket pedig rögzíteni lehet.

Kivételesen indokolt esetben – például pénztáraknál –, amikor az érintett érdeke egyértelműen megkívánja, kamera működtethető a védelem szempontjából szükséges helyiségben.

Az ismertetett adatvédelmi követelmények alapján, olyan területen, ahol állandó munkavégzés történik, kamera-rendszer nem működtethető. Megkeresésemre […] vezérigazgató úr a kamerás megfigyelés céljának a vagyonvédelmet jelölte meg. Az adatkezelés céljának ezt csak akkor tartom elfogadhatónak, ha a kamerák csakis a raktárakban, az ehhez vezető udvaron, valamint a folyosón rögzítenek felvételeket. Az üzem belső részein, illetve a pihenőhelyiségben elhelyezett kamerás megfigyelést ellenzem. A dohányzó helyiségben ráadásul a vezérigazgató úr válaszlevele alapján nem csak a […] munkavállalói töltik pihenőidejüket, hanem társcégek dolgozói, idegenek is. A kamerák használata nem korlátozhatja aránytalanul – a vezérigazgató úr válaszlevelében megadott elérendő célokat is figyelembe véve – az ott dolgozó munkavállalók és más személyek személyiségi jogait.

Az igazgató úr tájékoztatott arról, hogy a chip-kártyás beléptető rendszernél is működnek kamerák a kártyaleolvasók szabotázs elleni védelmére, valamint a személyazonosság megállapítására A chip-kártyás beléptető rendszer alapvetően egy biztonságot szolgáló rendszer, ezért feleslegesnek tartom, hogy ezen túl még ezt a rendszert is külön üzemeltessék.

Az igazgató úr mellékelt egy munkavállalói hozzájáruló nyilatkozatot, amelyet nem tartottam megfelelőnek. A nyilatkozat hiányos, mert nem tartalmaz teljeskörű tájékoztatást arra nézve, hogy mi az adatkezelés célja, jogalapja, az adatkezelésre és adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. [Avtv. 6.§ (1)-(2)]

Továbbá az Avtv. 25. §-ának (2) bekezdése alapján felszólítottam az igazgató urat, hogy az adatkezelési gyakorlatukat állásfoglalásomnak megfelelően változtassák meg, és azokban a helyiségekben, ahol állandó munkavégzés folyik, a kamerás megfigyelést szüntessék meg, és a megtett intézkedéseiről harminc napon belül írásban tájékoztassanak.

Személyes adatok védelmével és közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos beadványával forduljon a jövőben is bizalommal hivatalomhoz.

Budapest, 2009. november 12.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András